

med. Jeg tror dog, at vi ere enige i Enderesultatet, at vi skulle tage Loven, omtrent som den foreligger, for at faa et Resultat ud af den i Aar. Som den højtærede Minister sagde, maa de nye Baner jo ikke aabnes for Driften, før vi faa en Lov om Jernbaneskyld. Jeg tror, at den højtærede Minister sagde, at der allerede er Udsigt til, at enkelte Baner kunne blive færdige i Aar. Det vilde da se akavet ud, det vilde næsten være en Beskæmmelse for Lovgivningsmagten, om vi nu ikke skulde kunne høste Frugterne af den store Jernbanelov, fordi vi ikke kunde faa Bestemmelsen i Loven af 27. Maj 1908 praktiseret. Naturligvis er der den Udvej at ændre Loven paa dette Punkt, men jeg tror dog ikke, at det er saa nemt, som man mener. Og jeg vil heller ikke ønske det.

Den højtærede Minister nævnedes Bestemmelsen om de 10 pCt., der er indsat i Landstinget, og at den kunde blive et Plus for de store Ejendomme. Det kan maaske blive Tilfældet, jeg skal ikke bestride det, navnlig for Købstadejendommenes Vedkommende. Jeg er ikke tilstrækkelig inde i Forholdene der. Men for Landbrugsejendommenes Vedkommende tror jeg ikke, det behøver at blive Tilfældet, idet der er en Bestemmelse om, at man kan stykke dem ud under Takseringen og taksere Stykkerne hver for sig. Det vil jo føre til, at Fradragprocenten ikke falder paa hele Landbrugsejendommens Værdi. Bestemmelsen om de 10 pCt. er jeg i øvrigt for mit Vedkommende overordentlig tilfreds med, for saa vidt den kan praktiseres nogenlunde tilfredsstillende, hvilket i væsentlig Grad vil være afhængigt af de Myndigheder, der skulle praktisere Loven. I det hele ville Lovens heldige og tilfredsstillende Virkninger i alt væsentlig være afhængige af den Dytighed og Indsigt, der lægges for Dagen af de Mænd, der faa med dens Udførelse i Livet at gøre. Det kan i og for sig være uheldigt nok, men vi staa nu overfor noget nyt og uprøvet. Jeg kan fuldstændig slutte mig til den højtærede Ministers Udtalelse — jeg husker ikke Ordene, men Meningen var den — at det var paa Tide, dersom vi skulde komme nogen Vegne i dette Spørgsmaal, at komme ud af de teoretiske Diskussioner og ind paa at prøve det i det praktiske Liv. Det er først der, vi virkelig kunne gøre Erfaringer. Vi kunne her tale i Aar og til næste Aar og til næste Aar igen og i Virkeligheden være lige kloge. Vi høste først Erfaringerne, naar vi faa Loven fort

ud i Livet og praktisk anvendt. Da ville vi se, hvor Skavankerne og Fordelene ere, og da kunne vi, som den højtærede Minister sagde, forsøge at rette ved de Skavanker, der eventuelt maatte være.

Naar det 10 pCts Fradrag er saa tilfredsstillende for mig, ligger det i — jeg har for Resten udtalt mig om det Spørgsmaal her i Folketinget, og jeg var i sin Tid Medlem af Kommissionen — at min Opfattelse har aldrig været den, at vi skulde søge at faa fat i hver Smule Værdistigning, der kunde være hos Per og Povl, hos Gaardmænd og Husmænd o. s. v., men at hvad det var rimeligt, at Samfundet fik fat i, var de kolossale Værdistigninger ved nye Stationer, Byggepladser og hvad dertil hører. De almindelige Værdistigninger paa de almindelige Landejendomme har jeg egentlig aldrig tænkt mig, vi skulde stille efter at faa fat i, det er saa vanskeligt at skille dem fra andet ved vedkommende Ejendom, og det er helt umuligt at praktisere det paa rimelig og retfærdig Maade. Jeg ser her et Middel til at komme en Middelvej henimod det, som jeg egentlig har tænkt mig, nemlig at man ikke skulde tage Skatten, inden Værdistigningen var praktisk konstateret ved kontante Mønter — det Standpunkt har jo flere staaet paa. Jeg skønner, at ved et Fradrag af 10 pCt. af Ejendommens hidtidige Værdi — det er det, der er Tale om; der er ikke Tale om 10 pCt. af Værdistigningen, men af den Værdi, Ejendommen kunde ansættes til, uanset Jernbaneanlægget — ville i alt væsentlig de normale Værdistigninger, som kunne finde Sted ved almindelige Landejendomme, gaa fri, og det vil i alt væsentlig blive de virkelig store Værdistigninger ved Stationerne, som vi faa fat i, og som ogsaa ere dem, vi skulle have fat i. Derfor er det netop en Bestemmelse, der i høj Grad forsoner mig med Forslaget, som det foreligger.

Der kan være andre Bestemmelser, om hvis Hensigtsmæssighed man kan have sine Tvivl, men det skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Navnlig Bestemmelsen i Slutningen af § 4 om, at Vurderingsraadet kan foranstalte en Udstykning, en ny Matrikulering af særlige Dele af en Ejendom, har jeg mine Betænkeligheder ved, for den kan have sine Ulemper. Men det er af den Slags Smaating, som vi, naar vi ellers i det store og hele faa Loven saadan, at man kan tro, at den kan virke nogenlunde rimeligt, maa se bort fra. I det hele taget have Anskuelserne været saa forskellige om dette Spørgsmaal, og det er ikke mær-